

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3T/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8621010161
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gombárová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2021:8621010161.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca C.. C. I., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10. novembra 2021, v trestnej veci proti obž. ml. G. W., pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona a zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona, takto

rozhodol:

Obžalovaný:

ml. G. W., nar. XX.XX.XXXX vo Svidníku, trvale bytom
Svidník, W. XXX/XX,

sa uznáva za vinného, že

dňa 22.05.2021 okolo 16.00 hod. cez zatvorenú, no neuzamknutú bránu v oplotení rodinného domu číslo XXX/XX na ulici SNP vo Svidníku neoprávnene prišiel na dvor tohto rodinného domu a následne k vchodovým dverám do rodinného domu, ktoré mu po zazvonení otvorila tam bývajúca K. T., nar. XX.XX.XXXX, pohybujúca sa iba pomocou francúzskej barly, ktorú bezprostredne požiadala, aby mu dala 20 až 50 centov a keď táto sa za týmto účelom od vchodových dverí vzdialila do kuchyne, vošiel do chodby rodinného domu, vchodové dvere zamkol zvnútra kľúčom v zámku dverí a keď to K. T. pri návrate z kuchyne zbadala a vyzvala ho, aby dom opustil, lebo ho do vnútra domu nemienila pustiť, do vnútra domu ho nepozvala a ani si nepraje jeho prítomnosť v dome, tieto výzvy neuposlúchol, ale keď K. T. chcela vchodové dvere otvoriť, aby dom opustil, chytil ju rukami okolo krku, zložil ju na ľavý bok na podlahu chodby, následne z nej stiahol tepláky po kolená a plienku, na takto obnaženú, po obnažení svojho pohlavného údu si ľahol a snažil sa ukojiť onanovaním, no vzhľadom na prosby K. T., aby jej dal pokoj, že mu dá aj 5,- eur, ako aj jej aktívnu obranu, keď sa snažila rukami ho zo seba odstrčiť, strhnúc mu pritom z tváre rúško, asi po piatich minútach s ukájaním prestal, postavil sa, z chodby prešiel do kuchyne, z peňaženky na stole vybral a zobral 100,- eur ku škode K. T. a rýchlou chôdzou po otvorení vchodových dverí dom opustil, pričom K. T. utrpela zranenie spočívajúce v bolestivosti oboch predlaktí rúk, ktoré po ošetrení si vyžiadalo jej liečenie do 5 dní,

teda

- neoprávnene vnikol do obydllia iného, neoprávnene tam zotrval a taký čin spáchal na osobe vyššieho veku ako chránenej osobe,
- násillím donútil iného k iným sexuálnym praktikám a taký čin spáchal na osobe vyššieho veku ako chránenej osobe,

čím spáchal

- zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona,
- zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 200 ods. 2 Trestného zákona, s prihladnutím na § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, 38 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 117 ods. 1 Trestného zákona a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 (tridsaťdva) mesiacov.

Podľa § 117 ods. 4 Trestného zákona zaraďuje obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Podľa § 73 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona ukladá obžalovanému ochranné psychiatrické a sexuologické liečenie ústavnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 06.10.2021 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Svidník na tunajší súd obžalobu na obvineného ml. G. W. pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zákona a zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v skutkovej vete rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní bol vypočutý obžalovaný ml. G. W., ktorý po zákonom poučení a poučení v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1, 2, 5 a 8 Tr. poriadku uviedol, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe okresného prokurátora. Následne samosudca vypočul obžalovaného na otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku, na ktoré obžalovaný uviedol odpoveď „áno“.

V zmysle § 257 ods. 6 Tr. poriadku súd zistil stanovisko prokurátora, pričom ten navrhol, aby súd prijal vyhlásenie mladistvého obžalovaného. S prijatím vyhlásenia súhlasil aj zákonný zástupca obžalovaného G. W., jeho obhajca a zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Následne súd postupujúc podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku uznesením rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného ml. G. W. prijíma, nakoľko na podklade dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní súd nemal pochybnosti o vine tohto obžalovaného. Zároveň súd vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, teda čo do výroku o vine a na hlavnom pojednávaní sa vykoná iba dokazovanie súvisiace s rozhodnutím o druhu a výmere trestu a k výroku o ochrannom opatrení.

Na hlavnom pojednávaní súd následne vykonal dokazovanie prečítaním znaleckých posudkov z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie dospelých, psychológie sexuality č. 59/2021 na obžalovaného ml. G. W. a č. 58/2021 na poškodenú K. T., prečítaním znaleckého posudku z odboru psychiatrie, drogových závislostí, alkoholizmu a sexuológie č. 57/2021 na obžalovaného ml. G. W. a prečítaním listinných dôkazov týkajúcich sa osoby obžalovaného a to: výpisu zo zoznamu páchatel'ov a s tým súvisiacimi uzneseniami, údajov o osobe obžalovaného, rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 4P/36/2020-11 a č.k. 4P/81/2020-48, odpisu registra trestov, výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MV SR, správy ÚPSVaR Bardejov, pracovisko Svidník o pomeroch mladistvého, správy reedukačného centra, správy o povesti a posudku ÚVV a ÚVTOS Prešov na obžalovaného.

Na hlavnom pojednávaní bol prečítaný znalecký posudok G.. N. V. - H., znalkyne z odboru psychiatria, drogové závislosti a alkoholizmus a sexuológia, ktorá na základe vyšetrenia duševného stavu obžalovaného okrem iného konštatovala, že obžalovaný v čase spáchania skutku netrpel ani

toho času netrpí na žiadnu duševnú chorobu v najvlastnejšom zmysle, ani na prechodnú duševnú poruchu. Jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti tempore criminis neboli znížené ani zaniknuté a obžalovaný chápe zmysel trestného konania v plnom rozsahu. Motivácia skutku obžalovaného bola sexuálne deviantná a zo sexuologického hľadiska bola u neho zistená sexuálna agresivita. Vzhľadom na toto zistenie, znalkyňa navrhla, aby obžalovaný absolvoval ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou. Znalkyňa u obžalovaného diagnostikovala tiež poruchu osobnosti - emočne nestabilnú poruchu osobnosti, ktorá je celoživotná, avšak kombinácia medikamentóznej liečby a režimového prístupu pomôže ovplyvniť poruchy správania a môže pomôcť obžalovanému so socializáciou. Preto navrhla, aby obžalovaný podstúpil aj ochrannú ústavnú psychiatrickú liečbu.

Zo záverov znaleckého posudku č. 59/2021 D.. K. E., D.., znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality, vyplýva zvýšený výskyt znakov pre možnú budúcu patologickú osobnostnú štruktúru obžalovaného. Obžalovaný je vo všeobecnosti z forenzne - psychologického hľadiska dostatočne schopný správne vnímať, zapamätať si a reprodukovať prežitú udalosť a to skôr v podstatnej miere. Konanie obžalovaného je determinované výlučne sexuálnym motívom, prípadný majetkový (zištný) motív sa javí byť až ako sekundárny. Vzhľadom na spôsob prevedenia skutku, na osobnosť obžalovaného a jeho psychosexuálnu anamnézu vysoko pravdepodobne ide o deviantnú sexuálnu agresivitu (bez ohľadu na objekt sexuálneho záujmu). Znalkyňa tiež konštatovala, že povahové vlastnosti obžalovaného sú vo významnej pozitívnej korelácii so spáchaným skutkom a boli u neho preukázané z mnohých znakov skôr negatívnej prognózy pre resocializáciu. Aktuálne je identifikovaná zvýšená pravdepodobnosť budúceho zlyhania obdobnej kriminálnej povahy.

Na hlavnom pojednávaní bol prečítaný aj znalecký posudok č. 58/2021, znalkyne D.. K. E., D.., z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality, ktorá sa na základe vyšetrenia poškodenej vyjadřila k tomu, aký vplyv malo konanie obžalovaného na jej psychiku, či sa u nej prejavili známky nejakej ujmy, prípadne trvalé následky. Zo záverov posudku je zrejmé, že konanie obžalovaného viedlo u poškodenej vysoko pravdepodobne iba k akútnej stresovej reakcii a k prechodnej adaptačnej poruche, ktoré už aktuálne odznievajú a sú teda dočasných a reverzibilných (zvrätneho) charakteru, nevyžadujú si aktuálne ani odbornú intervenciu poškodenej, preto uvedené je prognosticky bez významnejšieho dopadu na budúci psychický stav či vývin osobnosti poškodenej. Vyšetrovaná udalosť vysoko pravdepodobne nezanechala u poškodenej dlhodobé významné traumatické následky v oblasti jej psychického zdravia, či kvality života. Možnou sa javí skôr fóbická symptomatológia v budúcnosti.

Z odpisu registra trestov obžalovaného ml. G. W. súd zistil, že obžalovaný doposiaľ nemá žiadny záznam v tomto registri, rovnako nemá záznam ani v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov. Z výpisu zo zoznamu páchatel'ov je však zrejmé, že obžalovaný sa už v minulosti dopúšťal činov ináč trestných. V období od 10.3.2014 do 31.12.2018 sa dopustil siedmich takýchto činov, z toho dva skutky boli právne kvalifikované ako zločiny lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, resp. podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zákona a päť skutkov bolo kvalifikovaných ako trestné činy krádeže podľa § 212 Tr. zákona, za ktoré nebol obžalovaný z dôvodu nedostatku veku trestne zodpovedný a jednotlivé trestné konania boli preto zastavené alebo odložené.

Z prečítaného rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 4P/36/2020-11 zo dňa 9.6.2020, právoplatného dňa 7.7.2020 je zrejmé, že týmto rozhodnutím bol v rámci nariadenej ústavnej starostlivosti obžalovaný mladistvý premiestnený z Reedukačného centa Bačkov do Reedukačného centra Horný Bankov v Košiciach. Následne rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 4P/81/2020-48 zo dňa 17.5.2021, právoplatného dňa 22.6.2021 bolo rozhodnuté o zrušení ústavnej starostlivosti obžalovanému a to dňom 30.6.2021, kedy ukončil povinnú školskú dochádzku.

Zo správy o pomeroch obžalovaného vypracovanej dňa 12.7.2021 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, súd zistil, že obžalovaný sa od roku 2013 opakovane dopúšťal priestupkov, krádeží, záškoláctva, útekov zo školy, neakceptoval učiteľov ani rodičov. Jeho správanie sa napriek prijatým opatreniam ešte zhoršilo, obžalovaný sa túlal po meste a začal prepadávať starších ľudí. V dôsledku toho mu bola súdom nariadená ústavná výchova v Reedukačnom centre Bačkov, neskôr od šk. roka 2020/2021 v Reedukačnom centre Horný Bankov. Z tohto zariadenia obžalovaný niekoľkokrát utiekol a dňa 4.3.2021 bolo po ňom vyhlásené pátranie. Obžalovaný sa mal v tom čase zdržiavať u

svojich rodičov, ktorí však nie sú schopní ovplyvniť jeho správanie, naopak jeho útek tolerovali a nikomu ho nenahlásili. Zo správy Reedukačného centra Horný Bankov zo dňa 14.5.2021 vyplýva, že obžalovaný v priebehu prvého polroka šk. roka 2020/2021 ušiel zo zariadenia päťkrát, naposledy 19.2.2021, keď odišiel na jarné prázdniny a dňa 28.2.2021 sa nevrátil. Mal celkovo 219 neospravedlnených hodín a preto nebol klasifikovaný. Žiak hrubým spôsobom narušil režim zariadenia keď dňa 20.9.2020 ušiel s viacerými žiakmi z ihriska počas športovej výchovy. Po troch dňoch bol dovezený na ďalší pobyt, avšak dňa 29.9.2020 opäť ušiel počas vyučovacieho procesu. Po dovezení do zariadenia bol v rámci protiepidemiologických opatrení umiestnený do určenej miestnosti. Počas pobytu sa však správal násilne, poškodzoval majetok zariadenia, zaznamenané boli vulgárne a výhražné prejavy k personálu, sklony k sebapoškodeniu. Žiak následne opäť ušiel. Reedukačný proces u menovaného neplní svoj účel, z dôvodu neustálych útekov a neprítomnosti žiaka na vyučovacom a výchovnom procese. Vzhľadom k jeho vysoko rizikovému správaniu reedukačné centrum nie je schopné personálne a materiálne zabezpečiť zvýšenú starostlivosť a dohľad nad mladistvým. Mesto Svidník podalo na obžalovaného len všeobecnú správu.

Zo správy na obžalovaného vypracovanej ÚVV a ÚVTOS Prešov dňa 26.10.2021 vyplýva, že mladistvý G. W. sa počas výkonu väzby v ústave správa slušne a disciplinovane. Pokyny a príkazy vyplývajúce z ústavného poriadku plní, režim dňa dodržiava. K príslušníkom a zamestnancom ústavu sa správa na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Pri určovaní druhu a výmery trestu vo vzťahu k obžalovanému sa súd riadil základnými zásadami uvedenými v ustanovení § 34 Tr. zákona a bral teda do úvahy konkrétne okolnosti spojené so spôsobom spáchania trestného činu a jeho následkom, zavinením, poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, osobou páchatel'a, jeho pomermi a možnosťou jeho nápravy. Vzhľadom na to, že obžalovaný G. W. bol v čase spáchania trestného činu mladistvý, súd v jeho prípade prihliadal aj na to, že účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia (§ 97 ods. 1 Tr. zákona) ako aj na to, že pri ukladaní trestu, ochranného opatrenia alebo výchovného opatrenia treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom (§ 97 ods. 3 Tr. zákona).

U obžalovaného ml. G. W. súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona, teda že obžalovaný sa priznal a trestný čin úprimne oľutoval, keď na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine, čím sa dokazovanie obmedzilo len na dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o ochrannom opatrení a v rámci posledného slova skutok oľutoval. Súd nepriznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona, teda že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, pretože aj napriek tomu, že doposiaľ nemá záznam v registri trestov ani v registri priestupkov, prihliadol na negatívne správy a hodnotenia obžalovaného zo strany reedukačného centra, zo strany orgánu sociálnoprávej ochrany detí a sociálnej kurately a na skutočnosť, že obžalovaný sa v čase, keď pre nedostatok veku nebol trestne zodpovedný, opakovane dopúšťal konania, ktoré bolo posúdené ako trestný čin krádeže či zločin lúpeže. Z priťažujúcich okolností prihliadol súd na § 37 písm. h/ Tr. zákona, teda že obžalovaný sa svojím konaním dopustil viacerých trestných činov.

Z uvedeného dôvodu ukladal obžalovanému úhrnný trest podľa pravidiel upravených v ustanovení § 41 ods. 1 Tr. zákona, a to podľa trestnej sadzby stanovenej pre trestný čin najprísnejšie trestný. V danom prípade vychádzal súd z trestnej sadzby určenej pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona, ktorý stanovuje trest odňatia slobody vo výmere 7-15 rokov pre dospelého páchatel'a. Pretože obžalovaný sa skutku dopustil ako mladistvý, aplikoval súd ustanovenie § 117 ods. 1 Tr. zákona a trestnú sadzbu znížil na polovicu, čo predstavuje trestnú sadzbu 3,5-7,5 roka. Pretože § 117 ods. 1 Tr. zákona stanovuje maximálnu výšku dolnej hranice trestnej sadzby u mladistvého na 2 roky a maximálnu výšku hornej hranice trestnej sadzby na 7 rokov, ukladal mu trest v rámci tejto trestnej sadzby 2-7 rokov, pri rovnosti pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Obžalovanému uložil trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 32 mesiacov a pre výkon trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých.

Súd u tohto mladistvého obžalovaného hodnotil subjektívne i objektívne okolnosti vrátane neúčinnosti predchádzajúcich opatrení a dospel k záveru, že uloženie iného druhu trestu ako nepodmienečného trestu odňatia slobody, nemá nádej na dosiahnutie účelu trestu.

Súd poukazuje na osobu obžalovaného, jeho doterajšie správanie, keď sa opakovane dopúšťal úmyselného protiprávneho konania, taktiež poukazuje na osobnostné vlastnosti obžalovaného konštatované znalkyňami z odboru psychológie a psychiatrie, v zmysle ktorých sa u obžalovaného prejavuje agresivita, ako zvýraznená črta jeho osobnosti, konštatované negatívne prognózy pre resocializáciu i vysokú pravdepodobnosť budúceho zlyhania obdobnej kriminálnej povahy.

Zohľadnil tiež spôsob a okolnosti spáchania činu a jeho závažnosť i spôsobený následok. Závažnosť činu zvyšuje tá skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil sexuálneho násillia na osobe vyššieho veku (poškodená má 83 rokov, pri chôdzi stále používa barlu), pričom tieto skutočnosti mali obžalovaného jednoznačne odradiť od takého konania, pri ktorom si na uvedenej osobe uspokojoval svoje vlastné sexuálne potreby. Obžalovaný nemal žiadne morálne zábrany, aby 83 ročnú ženu vyzliekol, dokonca jej dal dole plienku a následne sa na nej ukájal. Takéto prejavy sexuálneho násillia je potrebné zo strany spoločnosti jednoznačne morálne odsúdiť, a tak z hľadiska individuálnej ale aj generálnej prevencie je potrebné uložiť obžalovanému nepodmienečný trest, ktorý okrem iného odradí iných potenciálnych páchatel'ov od páchania obdobnej trestnej činnosti. Na prospech obžalovaného vyznieva tá skutočnosť, že podľa záverov znaleckého posudku, konanie obžalovaného vysoko pravdepodobne nezanechalo u poškodenej dlhodobé významné traumatické následky v oblasti jej psychického zdravia, či kvality života.

Túto formu trestu súd zvolil aj preto, že predchádzajúce výchovné opatrenia, uložená ústavná výchova, neboli účelné a výkon trestu odňatia slobody považuje za jedinou možnosť, ako obžalovanému zabrániť v páchaní ďalšej trestnej činnosti a súčasne sa tak vytvoria podmienky na jeho výchovu. Aj napriek vysokej závažnosti skutku, je, podľa názoru súdu, potrebné pri určovaní výmery nepodmienečného trestu odňatia slobody stále prihliadať na to, že sa jedná o mladistvého páchatel'a a že uložený trest má plniť predovšetkým výchovný účel. Podmienky pre výchovu obžalovaného budú navyše posilnené aj uloženým psychiatrickým a sexuologickým ochranným liečením vykonávaným ústavnou formou, ktoré obžalovaný absolvuje už počas výkonu trestu. Q. D.. E. pritom v znaleckom posudku ako prognosticky pozitívne faktory resocializácie uviedla vek a proces zrenia osobnosti obžalovaného, neprítomnosť závažného mentálneho defektu, neprítomnosť závažného psychiatrického ochorenia, neprítomnosť závislosti na psychoaktívnej látke/alkohole.

Pri ukladaní ochranného liečenia vychádzal súd zo záverov o odporúčaní znalkyne z odboru psychiatrie, ktorá diagnostikovala obžalovanému emočne nestabilnú poruchu osobnosti a zo sexuologického hľadiska aj sexuálnu agresivitu. Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona je možné uložiť ochranné liečenie aj páchatel'ovi, ktorý trpí duševnou poruchou, hoci čin nespáchal v stave zmenšenej príčetnosti, ani pod vplyvom návykovej látky. Ochranné liečenie má v danom prípade prispieť k zníženiu rizika recidívy u tých páchatel'ov sexuálnych trestných činov, ktorí čin spáchali v stave vyvolanom duševnou poruchou - sexuálnou deviáciou. Podľa záveru znalkyne G.. V.-H., liečba obžalovanému pomôže zlepšiť prognózu jeho protispoločenského správania sa v budúcnosti.

Pretože si poškodená v rámci trestného konania nárok na náhradu škody neuplatnila, nebolo potrebné o ňom rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Svidník.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o

zhabaní věci. Rozsudek možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.

Za obžalovaného môže podať odvolanie aj jeho zákonný zástupca a obhajca a u mladistvého tiež orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.